

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

ШКОЛСКИ ЛИСТ.

Брой 24. У Сомбору 31. Децембра 1868. Год. X.

Прошлост Школскога Листа.

Дванајста се година навршује од онога у повјесници србске народне школе у негдашњој войводини Србској најсрећниег часа, кад је управа над њоме повјерена врстом и најревностнијем Србину, школском савјтнику Господину Дру Патошевићу.

Под мудром управом овог рѣдког познавателя природе човѣчнѣ и искусног педагога, покренуо се био нов живот у школи међу учительима нашим. Све што је школски савјтник учительима на зборовима у Кикинди, Новом Саду и у Сомбору год. 1857 говорио, пријисмо ми учители с највећом вољом и старасмо се, што је кои бољ могао и умѣо, да остваримо жељѣ његове у школи нашој, и да србску школу доведемо до оне узвишене тачке савршенства, на којој ће она задатку свом потпуно одговорити моћи.

Ја сам имао срећу године 1858 већи део учители србских из разних краева видити и њима разумниј начин обучавања у шестнедељном течају Сомборском тумачити, па слободно и смјло показати смјм, да је скоро сваки учитељ наш у то време срцем и душом тежио да у знању напредује и у школи бољ и више ради него што је дотле радио. Нис се онда чуло тужбе, да је много што се ниште, да се то неможе радити, нити се изговарало на недостатак у средствима за обучавањ него се тврдо веровало у могућност остварења свију нових на благо школе наклонењих се уредба обителюбног савјтника нашег, и вѣра та пријенела је за кратко време доиста најкрасније плодове народу нашем. У тако по школу нашу незаборављиво и срећно време на препоруку Гд. школског савјтника Патошевића, почео је Др. Данило Медаковић у Новом Саду, и то у Октобру г. 1858. издавати овај Школски Лист, на коме је с највећом ревношћу,

постоянством и безкористием радио највише сам Господин Школски саветник.

Од тога времена прође еданајст година, за кое време изилазио е сваке године — изузимајући 1863. — Лист Школски, те по томе стоје у рукама учитеља и пријатеља школе наше сада десет годишњих течава Школскога Листа, и то за године 1859, 1860, 1861, 1862, 1866, 1867 и 1868 подпуни течаеви; од године 1864 едно полгодие а од године 1858 и 1865 само по една четврт.

Кад у обзир узмемо околности, у којима е Лист овај излазио, то онда с задовољством рећи можемо, да е он учитељима нашим доста користне науке донео, а у еднобио е у последнѣ време и гласило учитељских зборова и задруга. У Листу овом изишло е много чланака о задатку школе, о дужностима учитеља, о васпитавању и ученоу дѣце наше, у духу свете православне вѣре и миле наше србске народности. Покрај тога Школски Лист донео е приличну збирку градива за Читанке, и за остале школске и методичне књиге, кое ће градиво с коришћу употребити моћи они, којима се израђиванѣ књига школских повѣрило буде.

Но при свем том са издаванѣм Листа овога злопатило се и у оно време кад е школа наша у најболѣм цвету била. Лист е истина разашлиан у много екземплара, али понајвише на вересију, која се ни у пола ние могла покупити, те по томе едва се могла у првим годинама штампа и пашир исплатити, а нити е уредник нити е издаваатељ какве користи имао. — Доцније док се Лист у Новом Саду издавао, штампала га е епископска печатња без сваке награде. — Године 1864 и 1865 издавао е Лист сам Господин Натошевић са великом штетом материјалном, што се види од туда, почем многи му и сада дугую, кои су лист примали. За ове последнѣ три године издавао сам Лист и овде у Сомбору с великом натегом, ер док се године 1866 и 1867 у 800 примерака расплиао, осташе скоро половина екземплара неплаћених, и дужници — понајвише обштине, — неослањајући се на све колике опомене, — баш неће да поплаћаю дуг свой, него неки јошт и за зло примаю уреднику шта их на плаћанѣ опоминѣ. Ове године шилиан е Лист само онима, за кое е уредништво држало да ће платити, па ипак више од едне трећине примерака осташе неплаћени, а што е плаћено, плаћа се понајвише на крају године. То е доиста не само грдна штета,

него и дангуба и ед, кои се уреднику и издавателю у награду многотруднога посла наноси.

Под тим и таквим теретом сваки би се други на мом месту издавања Школског Листа одавна мануо, али я имаюћи пред очима да нам е овај Лист сада у овом прелазном стању особито нуждан, покушаћу да га издаем још за ову годину, у којој сви се надамо, да ће народни сабор ког жельно изчекуемо, школе наше, по смислу закона, у своје закрилѣ примити, и да ће се по обштој жельи свию учителя и свию свестних и поштених Србаља врховна управа школска предати оном едином у Србству мужу, кои е делом засведочио да е кадар школу нашу у напред повести и у цветуће стањѣ поставити, и кога у средини нашој, као озебао сунце, сви очекуемо и желимо да нам се овамо на нашу страну што скорие поврати.

Само тако, ако се ова желя свию валяних учителя и родолюба испуни, можемо се с поузданѣм надати, да ће се повратити у школе наше онај дух, кои е у њима године 1858, 1859, 1860, живо и неуморно дѣлао, а тада ће боля времена наступити и по овај Лист Школски, кои е едино правој просвѣти народа Србског посвећен.

В.

Б о ж и е З а п о в ѣ д и.

(Нѣколико лекција из Катихизиса у III. разреду Народне школе.)

ОСМА ЗАПОВѢД.

„Нѣ оукради.“

„Не кради.“

Шта се забранюе у осмой Божіој заповѣди?

У осмой Божіој заповѣди забранюе се крађа. А крађа е присвајањѣ туђе имовине било то отимањѣм или преваром.

Какви се грѣси по наособ у осмой заповѣди забранюю?

У осмой заповѣди понаособ забранюе се:

1. Грабеж и плячкањѣ, кад ко јавно и насилно отима туђе ствари као што чине разбойници и плячкаши.

2. Крађа (татба, лоповлук) кад ко ноћу и потајно туђу ствар украде, као што чине крадљивци, или тати (лопови).

Са овима су еднаки ятаци, кои крадљивце и разбойнике прикриваю и крадене ствари примаю и чуваю, а на ове су налик и они кои крадене и плячане ствари купую, па их за себе за-

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

држе. Овамо спадају и они који нађену ствар ил новац затае, и кои своју собствену кућу покрадају.

3. Варанѣ, кое бива, кад ко ближиња свога превари, дајући му влочесту робу (вспаи) у мјето добре; такође кад ко на мѣри, на ваги или у повнѣу ближиња свог обмане. Међу варалице спадају и они, кои се издају као да су иманѣм пропали, а овамо прикривају повѣрене им новце и неће дугове своје да поштеио исплате, а тако исто и они кои повѣрене ствари подкрадају, проневѣре, и неиздјо подпуно, као кад н. пр. млинар прими добру храну, а издае рђаво брашно, и т. д.

4. Лихварство, кое бива кад се ко нуждом и незнањем свог ближињг користи па узима од њга велику и законом недозвољну лихву (интерес, камату,) те тим ближиња свог иманѣ упропашћуе и до очајња га доводи. Међу лихваре брѣ се и они кои у време глади храну врло скупо продају.

5. Штеточинство. Ово бива, кад ко туђу ливаду, ил њиву потире и дрва квари, кад ко картанѣм, пијанством, распанѣм и раскошношћу својом иманѣ упропашћуе и тим отца и майку, жену браћу ил дѣцицу своју у невољу баца. Штеточинцима се могу назвати и они опаки люди, кои потварају да туђа роба није ваљана, како би тим своју ил своих пријатеља робу пре и скупљѣ продали.

6. Приманѣ мита, кад ко звања и достојанства по миту раздае, или кад се судија дае подмлатити да криво суди.

7. Сведотатство, кад ко ствари Богу посвећене себи присвоја, и из цркве краде.

8. Духовно светотатство или Симониа, кад едни продају а други примају свештеничке дужности не по заслуги, и правди и достојанству, него по миту и вештастеној (материјалној) користи.

8. Закиданѣ од сирочади и удовица и задржаванѣ заслужене најмничке ил служитељске плате есу најцрњи и пайвећи грѣси, кои на само небо вапију и грозно проклетство наносе онима, кои их хотимице чине.

Грѣши л' човѣк и онда ако маленкост какву украде, затаи, или кога само мало превари?

Доиста грѣши човѣк и онда ако ма и најмаио маленкост украде, затаи или кога ма и најмаио превари, ер тиме штету наноси својо ближињму, а све да то н није никаква штета по другога, ипак знати ваља да од мале крађе и преваре долази се до највеће, па с тога свакоме се ваља тога чувати.

Грѣше ли дѣца која што потайно из куће родитељске узму?

Дѣца, која што потайно из куће родитељске узму, грѣше према родитељима и задруги домаћој а често и према млађима домашњим, кои због тога у подозрењѣ падају.

Шта треба чинити, ако смо кога у чему год оштетили?

Ако смо кога оштетили морамо штету надокнадити ономе, кога смо оштетили, или пѣговим наслѣдницима, и осим тога од срца покајати се и старати се да се поправимо; другчје нам Бог грѣха опростити неће.

Шта нам ваља на уму имати да би се од крађе сачували?

Да би се од крађе сачували ваља нам на уму имати:

1. Да туђе добро недоноси среће ни благослова него проклетство и пропаст по оној пословици; „Отето проклето.“
2. Да због маловременог ужитка туђега добра навлачимо на себе вечити страх, грижу савести, кад се дозна срамоту, презиранѣ и строгу казну од людских власти, а свакојко губимо царство Божије и душу своју.

„Кад полза чловѣкъ, аше мѣръ безъ прихвращенъ а щечитъ дѣшъ свою.“

„Каква е корист човѣку, ако сав свѣтъ добие, а души својој науди.“ Мат. 16, 28.

„Мѣрила лжива мѣрзость предъ Господѣмъ, бѣсѣ же праведныи прѣителъ емѣ естъ.“

„Мѣрила лажна мѣрка су предъ Господомъ а вага права мила Му е.“ (Притч. 11, 1.)

Чега нам се ваља особито чувати, да не би против осме Божије заповѣди грѣшили?

Да не би против осме Божије заповѣди грѣшили чувати га нам се ваља свега онога што нас на крађу навести може и из чега крађе постају, а особито:

1. Клони се ваља ленѣости, ер е ленѣост почетакъ свию замъ, а држати се треба вредноће, те Бога модећи ваља брижљиво радити и трудити се. Ко се држи Божијега пута па поштено мисли и поштено своимъ трудомъ себе и своју кућу издржава, тај неће лако у прилику доћи да оскудицу трпи те е тога другоме на теретъ падне ил се на туђе полакоми. —

2. Чувати се ваља раскошности а држати се штедљивости. Христосъ Спаситель кад е чуднимъ начиномъ наранио 5000 люди, заповедно е ученицима, да скупилю комађе, што е заостало, да не пропадне.

3. Чувати се ваља сребролюбия и грамзена за туђимъ нов-

WWW.UNLIB.RS

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

нем и иманѣм и зависти а старати се валя да задовольни будемо са оним што е Бог дао и што е правом муком стечемо.

Кое се добродѣтели у осмой заповѣди прописую?

У осмой заповѣди прописую се нама ове красне добродѣтели: вредноћа, штедљивост, задовольство, правда и правичност, вѣрност, даванѣ и налазенѣ посла и заслуга здравим сиремасима; особито пак препоручуе се свакоме христянину да се постара од свое привреде и Богом дарованог иманя делити милостию клястима и слѣпима; старати се за издржаванѣ сирочади, удовица и болесника, кои нигдѣ никог свога немаю, подпомагати погорелце, потопљенике и ограбљене, притом прилагати на цркву, школу, болницу и друга душеполезна заведениа, и подпомагати браћу која се у плѣну налазе н. пр. у Босни, Старой Србији и осталој Турској. „Просашемъ у тебе даждь. Ономе, кои код тебе проси, подай.“ (Мат. 5, 42.)

„Блаженѣе естъ паче даати нежели приимати.“

Много е блаженіе давати, него узимати. (Дѣян. 20, 35.)

„Иже иматъ богатство мѣра сегш, и видитъ брата своѣго требующа, и затворитъ оутробѣ свою ѿ негш, какш любези Божіа прекыбаютъ въ немъ?“

„Кои има богатство овога свѣта и види брата свога у неволѣи, на затвори срце свое од нѣга, како любав Божия стое у нѣму?“

„Милѣи нишья въ заимъ даютъ Богъ.“

„Ко угледа сиремаха, тай Богу у заям дае.“ (Притч. 19. 17.)

„Сѣлѣи скѣдостію скѣдостію и пожнетъ, а сѣлѣи ѿ благословеніи ѿ благословеніи и пожнетъ. кѣждо такоже изволеніе иматъ сердцемъ не ѿ скорби ни ѿ нужды; доброхотна ко да телеа любитъ Богъ.“

„Кои с тврдоћом сие, с тврдоћом ће пожнѣти, а кои с благословом сие, с благословом ће и пожнѣти. Сваки по волю срца, а не са жалошћу и од неволѣ (нека чини милостию); ер Бог любви онога, кои драговољно дае.“ (II. Коринт. 9, 7.)

„Благотвореніа и щещеніа не закъывайте: таковыми ко жевтвами благоугождаете Богъ.“

„Не забравляйте добротинства и даваня милостиѣ; ер таквиа се жртвама угаја Богу.“ (Евр. 13. 16.)

ДЕВЕТА ЗАПОВѢД.

„Не послѣдшестви на дрѣга своѣго свидѣтелство ложна.“

„Не свѣдочи лажне свѣдоче на свога ближнѣга.“

www.unilib.rs Шта се забрањено у деветој Божјој заповједи?

У деветој Божјој заповједи забрањено се лажно свједоченје противу ближњѣга, а осим тога свака лаж.

Шта ваља разумјети под именом лажне свједоче?

Под именом лажне свједоче ваља разумјети:

1. Лажно свједочанство на суду, кад се ко пред судом криво против другог човјѣка тужи, или лажну изјаву, доноси против других људи, или криво што свједочи.

2. Лажно свједочанство ван суда, које бива кад ко ближњѣ своје оговара и онада, за њима зле речи говори, на њи потвара, долагује, зле гласове разноси и тиме омразу међу људима чини; такође кад ко у очи ближњѣга свог грди, срамоти, псује и тим поштено име његово безчастни.

Ели гриота праве мане и недостатке других људи разглашивати?

Гриота је и саме мане и недостатке ближњих наших разглашивати и њи тим срамотити. То нам забрањено чинити љубав хришћанска, и Спаситељ наш овако нас учи:

„Не судите да не судими бѣдете. Имже ко судомъ судите, судатъ вамъ: и екоже мѣроу мѣрите, возмѣритца вамъ. Что же видиши сѣчецъ во очеси брата твоегъ, кербна же еже естъ во очеси твоемъ нечѣши: Или како речеши братѣ твоемѣ, ѡстави, да измѣ сѣчецъ изъ очесе твоегъ: и се кербно во очеси твоемъ; Лицемѣре, изми прѣвѣ кербно изъ очесе твоегъ; и тогда оузриши изати сѣчецъ изъ очесе брата твоегъ.“

„Не судите, да вам се не суди. Ер каквим судом судите, онаким ће вам судити; и каквом мѣром мѣрите, онаком ће вам се мѣрити. А зашто видиш трунак у оку брата твога, а балван у оку свом неосећаш? Или како можеш рећи брату твоме: стани да ти извадим трунак из ока твога, а ето балвана у оку твоме. Лицемѣрице! извади најпре балван из ока твога, па ћеш онда видити извадити трунак из ока брата свога. (Мат. 7, 1—5.)

Зашто нам је забрањено лажно свједочити?

Зато нам је забрањено лажно свједочити, што се тиме штета и бѣда навући може на невине људе, против којих криво говоримо и њихово добро име безчастимо.

Шта је то лаж?

Лаж је хотимично казиванје онога што није истина.

Ели кад допуштено лагати?

Лагати није допуштено па ни у самој шали или потреби, а камо ли злурядице и на штету својих ближњих; ер лаж се не сла-

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

же са достојанством правога човѣка, кои е створен да истину любви и у нѣой сву радост налази:

Св. Писмо овако нас свѣтуе да се лажн клонимо:

„**Ѧложше лжѢ, глаголите истинѢ кійждо ко искрѣнѢмѢ СВОЕМѢ.**“

„Одбаците лаж и говорите истину сваки своме ближнѣму.“
(Ефес. 4, 25.)

„**Ѧко БогѢ не хотѣи беззаконіа ты еси: непришлитса кз тебѢ азкавнѣам ниже прѣбѣдѣтз беззаконицы прѣдз очима твоима: возненавидѣлз еси вса дѣлающыа беззаконіе: погѣиши вса глаголющыа лжѢ, мѣжа кровей и лети гибшатса ГосподѢ.**“

„**Ѧр ти си Бог кои неволиш преступке; к теби се неѣе приселити огай кои е неваляю; нити ѣе преступници обстати пред очима твоима; ти мрзиш све кои чине преступке; таманиш све кои говоре лаж; на крвнике и варалице гади се Господ.**“ (Псал. 5, 5—7.)

„**Мрзость Господѣви оустнѢ лживы.**“

„**Мрзке су Господу устне лажливѣ.** (Притч. 12, 22.)

Први од свию лажливѣаца ест неприятель рода човѣчнѣг сатана, кои е праотце наше у раю на непослушност према Богу навео, лажуѣи им, варајуѣи их и ласкајуѣи слабости нѣиховой. С тога и назива се сатана отцем лажи, и найвеѣим варалицом и преварачем.

Измеѣу люди први е лажливѣац био Каин, кои се претварао брату свом Авелю на га лепо звао: хайдемо у полѢ, а кад су били тамо, онда е он убио брата свог Авеля. Затим, кад га е Бог питао: ГдѢ ти е брат твой Авель; тада е Каин убица не само слагао, него се и као найвеѣи безобразник и гробиян показао одговарајуѣи: „**Я незнам; зар сам я чувар брата мога!**“

И патриарх Іаков неправо е радио, кад е у младости својој издао се за Исава и тим слагао и преварио старога отца Исака. С тога е он двадесет година морао ван дома отчинога далеко у свѣту живити, а у старости вратило му се зло јошт горим, ер су му синови слагали да е любимац нѣгов Јосиф од зверѣа каквог разтрган, те су ову своју лаж и доказали изнесавши крѣаву Јосифову хальину, те том преваром ожалостили су оми јако старога Отца свог.

Слагао е и Гиезие слуга Ѧлисеѣв кад е од Неемана Сириянина изискао новаца и две хальине за сироту децу, рекавши да то чини по поруци свога Господина, а то ние било тако. С

тога е Бог Гиезния покарао те е постао прокажен (губав, крастав), изишле су по нѣму красте бѣле као снѣг. (IV. Царст. гл. 5.)

Лажљивци су били и они жреци Ваалови у Вавилону, кои су цара и народ варали да е идол Ваал жив и да му треба много сла, а овамо су они и њихови домаћи то сла ели, као што их е пророк Данил у томе ухватио и изобличио.

Грозни примѣр казни која постиже лажљивце, читамо ми у Дѣянияма Апостолским, како су Анания и Сапфира слагали, да су све свое новце донели на потребу прве общине християнске, а овамо су едан део затајили, — па их е казна Божия постигла, те су оба двоје на мѣсто мртви остали.

Гнусан пример потвараня и лажне тужбе налазимо ми код жене Пентефрине, која е злобно и пакосно облагала мужу свом невиног Јосифа, те е овај ни крив ни дужан у тавницу бачен био, и тамо много година провѣсти морао.

Неваљани син цара Давида Авесалом улагуоу се народу оговарао е свога отца. (II. Царст. 15.)

Подкупљени свѣдоци свѣдоцише лажно противу Навутея, да е овај цара грдио, те тако би Навутеј погубљен.

Фарисеи потвараху на самога Спасителя нашег, и ружише га свакояко, а лажни свѣдоци криво свѣдоцише пред судом.

Тако исто лажни свѣдоци криво свѣдоцише против св. првомученика Стефана. —

Шта нам се заповѣда у деветој Божіој заповѣди?

У деветој Божіој заповѣди заповѣда се:

1. Да говоримо истину.
2. Да чувамо и обуздавамо език свой.

„Ище кто мнитса вѣренъ быти въ языкъ, и не обуздаетъ языка своего, но достигъ сердце свое, сего зана есть вѣра.“

„Ако кои од вас мисли да е вѣран и не обуздава языка свога, него вара сердце свое, нѣгова е вѣра узалудна. (Іак. 1, 26.)

Лъво нас савѣтуе Псалмопѣвац, кад нас на питањѣ, како нам се валя владати да честито и срећно поживимо, овако опомињѣ:

„Оудержи языкъ твой ѿ зла и оустникъ твои еже не глаголати лъсти.“

„Уздржи языкъ твой од зла и устне твоѣ да не говори лажі.“ —

Да би се од оговараня и оклеветаваня сачували валя нам се често овако Богу молити:

WWW.LIBRARY.SR

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

„Положи Господи храненіе оустнмъ моимъ и дверь огражденія ѡ оустнахъ моихъ.“

„Постави, Господе, стражу уста мои и врата од ограде около усана моихъ.“ (Пс. 140, 3.)

Добро нам є сеѣтати се често и оних светих рѣчи из Псалтира кое нам казую, да ће се онай код Бога настанити кои се поштено влада, чини што є право а говори и мисли истину, кои никога не вара, и кога не опада, не ружи и не безчасти; а то су ове рѣчи:

„Господи, кто ѡбитаѣтъ въ жилищи твоемъ, или кто вселится во свѣтбѣ горѣ твою; — Ходай непороченъ и дѣлаи правдѣ, глаголаи истинѣ въ сердцѣ твоемъ. иже не ульсти азыкомъ своимъ, и не сотвори искреннемъ своимъ зла, и поношенія неприѣтъ на ближніа своа.“

„Господе! Ко ће становати у живилишту твою? или ко ће се настанити на святой гори твојој? Онай, кои ходи без мане, и твори правду и говори истину из срдца свога; кои не опада езиком своим, и не чини другоме зла, и не грди (не срамоти, не ружи) ближнѣга свога. (Пс. 14, 1—3.)

ДЕСЕТА ЗАПОВѢД.

„Не пожелаи жены искреннаго твоего, непожелаи домъ ближнаго твоего, ни села егво, ни рака егво, ни рабыни егво, ни вола егво, ни осла егво, ни всакаго скота егво, ни всего елика сѣтъ ближнаго твоего.“

„Не пожелаи жену ближнѣга твоего, непожелаи кућу ближнѣга твоего, ни ниву нѣгову, ни слугу нѣговог, ни служкиню нѣгову ни вола нѣговог, ни осла нѣговог, ни что ишта, што є ближнѣга твоего.“

У кратко: „Не жели ништа туђе.“

Шта се забранює у десетой Божіој заповѣди?

„У десетой Божіој заповѣди забранюю се не само неваляла дѣла, него и саме неваляле и неупутне желѣ и мисли, кое су противне любви ка ближнѣму.“

Зашто се забранюю и саме неваляле желѣ и неупутне мисли?

Неваляле желѣ и неупутне мисли забранюю се зато, єр из таких желя и мисли постаю неваляла дѣла; болѣ є дакле зло у клици стаманити и опростити га се, док є још у постанку свом, него га трпѣти и неговати да одяча и другоме опасност бѣду и неправду, а нама самима гриоту нанесе.

WWW.UNILIB то м да се из невялялих желя рађаю грѣшна дѣла: убиства, прелюбочинства, крађе, и лажне свѣдочбе читамо ми у св. Евангелию овако:

„Ѣ сердца ко исходатъ помышленіа злаа, оукійства, прелюбодѣланіа, люкодѣланіа, татъби, лжебидѣтелства, хъли.“
Мат 15. 19.

Кое су страсти што их особито обуздавати валя по смыслу десете заповѣди?

Страсти, што их по смыслу десете заповѣди особито обуздавати валя, есу: Завист, непоштене желѣ, грамзенѣ за млогим новцем, туђом имовином и влашћу.

Кое се дужности прописую у десетой заповѣди?

У десетой заповѣди прописую нам се ове дужности:

1. Да чувамо чистоћу срца као найвеће благо: ер Христос Спаситель говори:

„Блажени чистіи сердцимъ какъ ти Бога оузратъ.“

„Блажени су, кои су сердцем чисти, ер ће они Бога видити.“

2. Да брижливо испитуемо сваки дан свое сердце, ние ли се у њега уселила каква грѣшна желя и чезня за оним што е Богу противно, и знаюћи шта е воля Божиа да чистимо савѣст свою каинѣм, молитвом, благим мислима и боголюбним дѣлима. Св. Апостол Павао, овако нас к томе упућуе:

„Очистимъ себе ѿ всакіа скверны плоти и дъха, твораще сватыню въ страстѣ Божіи.“

„Да очистимо себе од сваке скрнавости тѣла и духа, и да творимо светинь у страху Божиему. II. Кор. 7. 1.

3. Да свету Божию науку радо слушамо, читамо, и у њой се поучавамо, па да е к срцу примамо и по њой не само сва дѣла него и саме мисли и желѣ наше управлямо; да се задоволявамо са оним што нам е Бог дао и што поштенім трудом и праведним начином себи и своима набавимо; да се вештбамо у истинитим, чистим и поштенім мислима и да су нам таке мисли наймилия забава наша по оном Апостолском савѣту:

Радѣйтесь всегда ѿ Гдѣ, и паки рекъ радѣйтесь. Кротость ваша разумна да едетъ всѣмъ человекымъ. Гдѣ близъ. Ни ѿ чемже пецытеса, но во всемъ молитвою и молениемъ, со благодарениемъ прошеніа ваша да сказѣются къ Богъ: И миръ Божіи превосходай всакъ оумъ да сокладатъ сердца ваша и помышленіа ваша ѿ Христѣ Инѣскѣ.

Прочие же кратіе моѣ, елика съть истина, елика честна, елика правѣдна, елика пречиста, елика прелюбезна, елика до-

УНИВЕРЗИТЕТСКА
ВИБЛИОТЕКА

брохвална, аще какъ добродѣтель и аще какъ похвала, сѣа помышляйте: имже и научитесь и прїасте и слышасте и видѣсте во мнѣ, сѣа творите и Богъ мира вѣдетъ съ вами.*

„Радуите се свагда у Господу и опет велим радуите се. Кротост (благост) ваша нека буде позната свима людма. Господ є близо. Небрините се низашто, него у свему молитвом и моленьемъ са захвальиваньемъ нека се казую Богу исканя ваша; и мир Божїи, кои превазилази сваки ум нек сачува срца ваша, и мисли ваше у Христу Исусу. А далѣ, браћо моя, што є год истинито, што є год поштено, што є год праведно што є год пречисто, што є год прелюбезно, што є год славно и ако има юшъ коя добродѣтель и ако има коя похвала, то мислите. Што и научите и примисте, и чусте, и видисте у мени, то чините, па ће Богъ мира бити с вама. (Филипие. 4, 4. — 9.)

Шта нам валя радити, да би се сачувати могли од невалялихъ дѣла и неупутнихъ желя и мисли?

Да би се сачувати могли од невалялихъ дѣла, и неупутнихъ желя и мисли, валя нам свагда на памети имати да є свети и праведни Богъ свагдѣ, и да он на свакомъ мѣсту види сва дѣла и познає и саме жель и мисли наше; с тога валя нам се чимъ што грѣшно захтѣмо ил помислимо по примѣру нашихъ побожныхъ отаца и матери прикретити и говорити са Иосифомъ синомъ Израилѣвимъ: „Какъ сотворю глаголъ си блвыи и согрѣшѣ предъ Господемъ.“ — Како би я учинио то зло дѣло и сагрѣшио Господу. —

Кад ѣмо имати праву корист од ове науке християнске? Праву корист од науке Християнске имаѣмо кад се по нъой владали и ню испуњавали будемо.

Христосъ Спасительъ велѣ:

„Аще сѣа вѣсте, блажени єсте аще творите ѿ.“

„Кад ово знате благо вама, ако то и извршуете.“ (Јоан. 13. 17.)

Шта нам валя радити чимъ опазимо на себи какав грѣхъ?

Чимъ оназимо на себи какав грѣхъ, треба да се каємо из свегъ срца, да се одважимо у напредакъ клонити се тога грѣха и да се постарамо изправити себе и у колико є могуће заглдити учинѣно зло дѣло онымъ добродѣтелима, коє су нашемъ грѣху противне. Тако є чинио Закхей кад є обећао Христу Спасителю, да ће половицу иманя свога дати сиромасима, и ако є кога у чему закинуо, да ће му четири пута толико вратити. (Лук. 19, 8.)

* Овај се Апостолъ чита на Цветну недѣлю.

Ваља ли нам на опрезу бити и кад добра дѣла чинимо?
 Кад добро какво дѣло учинимо, ваља нам се чувати, да се тим дѣлом не хвалимо и нехоломо, као оно Фарисей, него нам ваља имати и онда смѣрно о себи мишљење, и држати да смо само оно учинили што смо дужни бити учинити, но науци божаственор Спаситеља нашег, који нам у том случају овако поступати налаже:

„Бгда сотворите сва повелѣннаа вамъ, глаголите, тако раки неключими семъ: такъ ежѣ должни бѣхомъ сотворити, сотворихомъ.“

„Кад свршите све што вам ѣ заповѣдено, а ви говорите: ми смо непотребне слуге, ер учинисмо што смо дужни били учинити. (Лук. 17, 10.)

Главна конференција

Коју су србски Новосадски учитељи држали 28 Новембра 1868. год. под председништвом пречастног г. Андрије Монашевића пароха и местни србски школа управитеља. — У присуству г. Јована Хаџића сенатора и местног школског старатеља, и г. г. учитеља: Д. Јосића, Ар. Михајловића, П. Михајловића, К. Стефановића, Л. Илића, Јов. Угљешина, С. Зарића, Р. Хорвата, Т. Димића, Ђ. Лучића и П. Илића као редовни чланова: као гости присутни су били г. г. Петар Чолић парох Туркијски окружни школски управитељ, Ј. Поповић парох Н. Садски, В. Пушибрк, А. Сандић, М. Димитријевић, професори и А. Поповић учитељ Шовљански.

1. Збор се помоли Богу, 2. Местни Управитељ и председник г. Андрија Монашевић поздравља збор кратком али језгровитом беседом; затим позива збор да избере себи перовођу: — За перовођу буду изабрани С. Зарић, и Д. Јосић. 3. перовођа Зарић чита следеће предлоге донешене на Збор од одборника П. Михајловића и Д. Јосића, који гласе овако:

1. Да ли ћемо учитељску задругу, која се од високог министарства просвете препоручује, још идућег пролећа овде успоставити? (која би се назвала „Задруга српских учитеља). у којој ћемо ми учитељи као стручни људи учиништне мане и недостатке тек у скупу на видик износити моћи, и о искорењивању истих саветовати се.

2. Будући је за 1868 год. на зидање школске зграде

ушло у варошки буџет 6000 ф. а исто толико и за годину 1869 ту, — а школска се зграда по закључењу варошке обштине овога лета још почела зидати није, то овај одбор бојећи се, да се зидање школске зграде неби на даље одложило, управља питање на цео учитељски збор : Небили добро било обратити се на високо министарство просвете с том молбом. да да оно посредује, да се школска зграда одма идућег пролећа почне зидати ?

3. Хоћели се закључци слати на високо министарство само преко часне Конзисторије или и непосредно ?

4. Преко којих ће се органа изнети на јавност наши закључци ?

На првоточку у погледу задруге учитељске збор закључи : — Да се склопи учитељска задруга, која да се ограничи за сада на Бачку дијецезу, и да се одма избере одбор, кои ће се састати да склопи предлоге за исту задругу. — И на то се изберу чланови ; П. Михајловић, Л. Илић, Ар. Михајловић, Д. Јосић, Ј. Хаџић. На другу точку у погледу зидања школске зграде закључено је : Да се због зидања школске зграде обратимо за сада на оварошку обштину, с том молбом, да би Ова ускорило са зидањем, пошто су нам локали за предавање врло неударни и немогу да одговоре задоста своје цели : — Изузимајући Павла Михајловића кои држи, да високо министарство просвете с тим пре за посредовање молити треба, што је збор овај тај корак већ једаред 22. Јунија 1868. покушаво, но беше безуспешно и то не због Обштва, које нам се сваком приликом благонаклоно показивало него због извршујуће власти.

На трећу точку у погледу закључка, хоће ли се исти нависоко министарство само преко часне конзисторије, или непосредно слати ? — На ово донешена је од збора одлука ? Да се донешени закључци за сад само преко часне Конзисторије високом Министарству просвете пошљу.

На четврту точку у погледу закључака, преко којих ће се органа исти на јавност изнети ? закључено је од збора : — Да се ови закључци изнесу на јавност кроз „Школски Лист“ у Сомбору, — „Лист за Народне учитеље“ у Пешти, и кроз „Школу“ што у Београду излази ; даље преко „Заставе“ и „Напредка“ у Новом Саду.

А. Монашевић с. р. парох и управитељ местни србски школа.
С. Зарић с. р. перовођа.

Катихетичка вјештбања

србскије ученика на малој гимназији

у (горњем) Карловцу 1868. године.

(свршетак)

Послови Милоша Кнежевића из III. разреда.

Еванђеље од св. Мат. зач. 33.

Исус не слуша што на њега Фарисеји клевећу, већ он иде те помаже народу. Од бјеснила говоре да њему најстарији враг помаже чуда вршити. То је страшно за те „ученике Мојсеове,“ како се они радо називаху. Ма Мојсије примио је закон од Бога, и Бог је један чудеса могао чинити!

Покварени људи кад ти немогу мане наћи, онда веле да си са вражије стране. Тако ови Фарисеји!

Обладала је опачина и поквареност на све стране. Данас неиде она само из уста; већ зли људи преносе свој отров и у књигу. — Зато ваља да се ми угледамо у примјер нашега Спаситеља Исуса Христа, и тога да се држимо.

Лијепа својства нам се овђе откривају: свемогућство Божије. Па онда код Спаситеља видимо: некористољубије и смиравање; он је милостив, родољубив и човјекољубив.

Немамо ми србске повјестнице у нашим школама, од туда долази да непознајемо сами себе и свога народа. У колико страније земаља наш народ живи, толико нам кажу да је различније народа. — Да нам још није нашије слијепца, који пђвају србску славу из прошлости, неби ми знали ништа о србскоме народу. Овакова одважност како је видимо код Спаситеља зове се — самосвѣст. Ми смо љуто заплашени, те се неусуђујемо ни прстом своим прекрстити ако нас гледа иноверац. И туђински језик радо натуцамо, а свој запуштамо. Несмјмо од некадашњег страха име своје србско казати пред туђим човеком. Овако је и са именом наше цркве.

Све су то недостатци кои се противе самосвѣсти људској и народној. То треба брзо одбацити, јер ми живимо под крилом хришћанске државе, у којој ваља да смо слободни. Много је крви србски народ пролио за круну царску и за ове земље, и нама је наша слобода подијељена са србским „привилегиама“ Краишка војска стои под пушком и данас у след тиј уговора србскога народа са круном нашом!

Послови Љубомира Живковића из II. разр.

Еванђеље од св. Луке зач. 79.

Грјех ваља да исповједимо, покајемо се, и да се неповраћамо на њ више. Само Бог грјехе опрашта, а ми смо се дужни Богу молити са нашим свјештеницима, и сами ваља да простимо увреде. Родитељи нека недонуштају дјеца да раде шта оће, нека их невазе, и за сузе нека их неслушају. Дјеца нека се уче из малена поштењу и стиду. Родитељи не смеју бити мекани али не опори и тврдог срца као гавранови, кои своје пилиће из гвезда побацају. —

Отац и мати нека живу у слоги и поштују се узајмно. Тај ће примјер најбољи бити учитељ њивој дјечи!

Тко може нека даде дјецу своју у школу на науке. Србске матере и оци по селима уче децу своју домаћем раду и послу. То је богме славна школа! „У Радише свега више а у Паје није ништа.“ „Без рада нема помози Боже.“ Тежак заслужује поштовање наше! На тежаку је први темељ народне среће.

II. Еванђеље од св. Јована зач: 5.

Филип и Натанаило два су примјера али различна. Филип је свјестан човек, познаје свога народа повјестницу, те се на њу и позива да је нашо заиста Месију. Натанаило напротив. Овај пита: „Може ли што добро бити из Назарета? То је гордост, јер суди човека по мјесту од куда је, а не по дјелима какви је. Исус прима Натанаила лијепо и ништа га не кори. То је привело Натанаила да је вјеровао.

Имаде и Србаља који су Натанаилову школу изучили те вређају браћу своју без и најмањег повода . . .

Срамота је имена издјевати! и само се црна кукавица тиме послужује, да се над братом својим извиси, као Натанаило са Назаретом. — Хвала Богу да су се Хрвати оставили тога, те нас незову више „влахима.“ И Турци ће се тога оставити док буду паметнији. —

Послови Матије Орешчанина из I. разр.

Еванђеље од св. Мат. зач. 9.

Из овога Еванђеља видимо како Исус иде те купи апостоле око себе. Он узима свуда просте и радине. Па како је скупио њи четворицу, одмах је ишао кроз Галилеју, и учио људе по скупштинама. Проловједао је Еванђеље царства небеснога и лечио болестне.

И ми ваља да се учимо свакој добротн, јер то тако оће Бог, који је и послао нама Спаситеља Исуса Христа.

Ми смо хришћани православни. Крви и језика смо Србскога. Са добрима дјелима вјера се посвједочава. Спасење даје Бог.

Апостоли су разишли се по свјету и проповједали вјеру Христову свима народима. Србљи су примили вјеру у 7. вјеку. Прије су Србљи имали своје домаће идоле. — Вјером се је христовом србски народ стопио у једну велику породицу! Србљи су имали своје цареve од коих је славан био цар Душан. Учитељ је цркве србске био св. Савва Неманић, којег поштује наш народ постом и празником. Реку Србљи во Банији: „Св. Сава средозимац.“ У Лици реку: „Св. Савва пржи-тава.“ На тај се дан госте са колачићи. —

У нас овђе у Карловци велика је слава у цркви и у школи на св. Савву. Приложно, Ђуро Бањанин.

Видио, Никола Беговић.

Д О П И С.

С. Из Вршца. Настояванџм преч. Г. Проте и окружног школ. надзирателя Филипа Трандафировића, добисмо хвала Богу едну нову предградску школу и то за предградия Ириг и Чукур-Маалу. У овој школи има до сада 50 ученика. Школа е отворена и освећена на св. Игњатия, и том приликом е трудолюбиви млади свештеник г. Стеван Бошковић лепо поученџ сакупљџнима дао.

Хвала нека е нашем Господину Управителю школском и родолюбивим обштинарима-нашим. Живили!! —

ЈВНА БЛАГОДАРНОСТ!

Племенита Госпођа удова почившег Вука Стеф. Караџића, изводела е пре неколико дана православној србкој школи Ново Сланкаменској дела пккеиног супруга свога на дар послати. Шта више у своме на мене управљџном писму, обеђава дароватељка, да ће и у будуће сваку књигу кою печатала буде, гореноменутој школи на дар слати. На овом племенитом дару нека буде велика хвала, и топла благодарност пред народом србским. У НСланкамену на св. оца Николая 1868.

Мойсей Бизумић народни учитель.

ПОЗИВ НА ПРЕДПЛАТУ на Школски Лист за годину 1869.

Желя најврстниѣх учителя наших и позив отличних пријетеля школских морално ме принудише, да покушам и у течаю идуће 1869. год. издаванѣ Школскога Листа продужити.

Разумѣвши да общинство наше држи, да се на издаванѣ Шк. Листа интереси из фонда Школскога Листа троше, принуђен сам са овим изјавити, да се по штатутима фонда тог интерес од главнице нѣгове само на издаванѣ књига и на умноженѣ фонда до сада обраћао, и да Лист Школски никакве помоћи из фонда тог не прима, па по томе сва материална подпора Листу овоме долази едино од предплатника.

Да би се Школски Лист издавати могао нужно е најманѣ 400 предплатника, али такових, кои ће годишню или полгодишню предплату уредно и у напред полагати.

Сви дакле Г. Г. учители, школски управители, свештеници, шк. старатели, све свестне общине наше и сѣм родолюби учтиво се позиваю, да предплату са означенѣм наслова, куда се Лист шилати има, најдалѣ до св. Саве подписаном уредништву у плаћеном писму или уз поштанско улутство припошлю.

Школски Лист ће изилазити двапут на месец, свагда на цѣлом табаку. Годишня цена е три форинта, а полгодишня 1 ф. 50 н.

Господу учителѣ лѣпо молим, да се постараю колико е више могуће предплатника скупити, ер Лист овај е користан и за родителѣ дечие, и само ће се онда постићи моћи цѣл ради ков се он издае, кад га већи део дечіих ролителя читао и начела нѣгова усвоио буде. Сваки скупитель кои ми за пет предплатника новце пошлѣ добия у награду едан примѣрак Шк. Листа бесплатно. Осим тога скупительима на сваких 10 предплатника припада едан Лист, с коим располагати могу.

За избећи трошкове Школски Лист одсада само ћу у толико примѣрака штампати дати, колико се предплатника до последнѣг Јануара прияви. Због тога нека се сваки ко Лист држати жели с предплатом пожури, ер доцније неће му се сви броеви накнадити моћи. — У Сомбору 15. Дек. 1868.

Никола Ђ. Вукићевић, уредник и издатель Шк. Листа.

Лист овај излази двапут месечно.

Цена е на целу год. три форинта, а на по год. 1 фор. 50 нов.

Издае и уређуе Никола Ђ. Вукићевић.

Тискао код Андрије Вагнера.

САДРЖАЈ.

I.

НАУКА О ВАСПИТАВАЊУ И УЧЕЊУ.

Васпитавањѣ:

О негованю осећаня сѣмпатичнога, стр. 41.

О негованю осећаня истине, стр. 65.

Телесно васпитањѣ. и то Увод 145; о ваздуху, светлости и топли, 146; о чистоти. 148; о оделу. 161; о блу и пићу, 162; о телесном послу и одмору, 185.

Исповѣст дѣце превод Б Кузмановића свешт. стр. 314.

Неколико речи о изображаваню моћи гледаня од В. 321.

Изображаванѣ унутрашнѣг гледаня од В. стр. 337.

Ели дужан учитель са гледишта васпитатељска пазити на децу ван школе и докле допире пазенѣ то? од П. Јанковића свешт. стр. 339.

Пажљивост стр. 401.

Ученѣ:

Наука читаня и писаня од С. стр. 25 и 43.

Ученѣ писаня и читаня у Швайцарској од С. стр. 84.

Чтанѣ у нар. школи од В. стр. 201.

Чтанѣ механично 202.

Чтанѣ логично 229.

Чтанѣ лепо 233.

Божие заповѣди (неколико лекција из Катихизиса у III. разреду од В. Прва зап. стр. 45; Друга зап. 70; Трећа зап. 111; Четврта зап. 150 и 167; Пета зап. 288, 311 и 324; Шеста зап. 417; Седма зап. 423; Осма зап. 435; Девета зап. 438; Десета зап. 442.

О определеню човечиѣм. Образац предаваня из Катихизиса од П. Јанковића свешт. 205.

Катихетичка вѣштбаниа срб. ученика еа малой гимназији у Г. Карловци стр. 331, 346, 412 и 447.

Градиво за читанку:

Разоренѣ Оглая. I. Хуни стр. 54; II. Атила 95; III. Оглай 96.

Вечерня молитва од М. Нешковића стр. 56.

Кроткоћа, трпљивост од Б. Кузмановића 272.

Занатлиски рачуни за Псалтирце и шегрте стр. 93.

Задаће за рачун о вредноћи и паметной штедни стр. 259 и 276.

ШКОЛА И УЧИТЕЉИ.

Вечерњѣ школе од В. стр. 81, 105 и 121.

Задруга банатских учитеља и први збор србских учитеља из околнине В. Кикиндске стр. 125.

Устав задруге банатских учитеља 128 и 154.

Позив и братски поздрав срб. лекарима, свештеницима и учитељима од одбора удружѣне омладине србске 136.

Изображаванѣ учитеља 171.

Извештај одбора за преустројѣ народних школа у Србији, 188 и 212.

Закон од 25. Мая 1868. за школе у Аустрији, стр. 210.

Законски предлог о обучавању у нар. школама стр. 225.

Основа законска, за нар. школе келу кр. угар. министар просвете 21. Јунија 1868. угар. зем. Сабору поднео (превод с Мађарског од В.) стр. 241.

Глас едниг Србина поводом законског предлога о устројству народних школа у Угарској од В. 281 и 305.

Позив на срб. учитељѣ у Банату од одбора задруге срб. учитеља из околнине В. Кикиндске 294.

Извештај о испитима у срб. учитељшћу 297.

Са првог збора срб. нар. учитеља у Банату 353.

Краљѣвска уредба од 10. Августа 1868, о државно просвѣтним дѣљима србског православног народа 369, и то извод о србским школама стр. 370 и 387.

Хоћемо верозаконске школе и желимо да се о обштем трошћу издржаваю од В. стр. 385.

Две женске школе у Киеву од М. К. 36.

Основне школе у Французкој, 73.

Наука о земљоделству у францужким школама, 216.

Записници учитељских зборовѣ, и то:

Вел. Бечкеречког од 6. Јулија 1867, на страни 8.

Округа Будимског у Ковину 2. и 3. Октобра 1867, 30 и 49.

Округа Н. Садског у Турји 3. Апри. 1868 стр. 172.

Округа Вел. Бечкеречког од 3. Апри. 1868 стр. 193.

Округа В. Бечкеречког у Птебею 22. Мая 1868, стр. 269.

Округа Темишварског од 8. Августа 1868. 317.

Првог збора срб. учитеља у Банату у В. Кикинди 30. и 31. Августа 1868. држаног, стр. 354 и 376.

Округа Сомборског од 17. Окт. 1868, стр. 393 и 403.

Округа Срб. Бечейског од 12. Септ. 1868, стр. 405.

Округа Вршачког од 16. Окт. 1868, стр. 421.

Новосадског збора, стр. 445.

Извештај са зборовѣ:

Збор свештества протопр. Сомборског, стр. 18.

Учитељски збор у Панчеву 18. Нов. 1867, стр. 52.

Учительски збор у Црепан 7. Марга 1868. год. стр. 132.
Окр школ. протопрес. Новосадског стр. 293.

Прилози на повестинцу срб. школа (школа Сентадreyска) стр. 20.
Позив браћи учителяма од одбора збора учит. у В. Бечкереку
стр. 198.

Станѣ фонда Школ. Листа за год. 1867, стр. 349 и 364.

Станѣ фонда за учительске сироте за год. 1867, стр. 364.

Исторички преглед црквених књига од Ђете Вукадиновића стр
15. 34, 56, 74, 97, 177, 217 и 237.

Честитке дечке за углед стр. 397.

Промост Шк. Листа стр. 433.

Некролози:

Јован Бељански стр. 99. — Георгиј Тошковѣ стр. 365.

III. БЕСЕДЕ, НА ШКОЛСКИМ И ДРУГИМ СВЕЧАНОСТИМА

На дан цара Уроша у еднoј срб. школи од Дим. Јосифа стр. 3

На светосавској светковини у Лозничкој школи год. 1868. од
М. Н. стр. 27.

На Светосавској светковини у школи Горњо-Карловачки, 67.

На св. Саву у Боголозиѣ Пляшчанској, 87 и 117.

На парастосу кнезу Михаилу у Темишвару од К. С. пароха, 265

ДОПИСИ.

Из Кјева, стр. 20; из Сакула 20 и 201; из Севкерина 21; из

Суботиче 38; у Србобрану 58; у Далю 60; у Јабуки 77 и 261; из

Руме 119; из Турин 140; из Чуруга 142; из Баранѣ 156; из Сомбора

181, 199, 221 и 239; из Ердута 181; у Београду (извештај о смрти

и упоку кнеза Михаила), 219; из Митровице, 277; из Срб. Бечея, 299;

из среза Вуковарског, 333; из Јанине, 350; у Ловри стр. 365; из С.

Андрее 398; из Н. Сланкамена 114; из Вршца 449.

ШКОЛСКЕ ВЕСТИ.

Светосавска светковина у Сомбору, стр. 21.

Патѣ срб. учителя, 22.

Вечерѣ школе, 40, 101, 144 и 160.

Из Сомборске цркв. общине 61.

Една наредба кр. Хрв. Слав. Нам. Вѣћа, 77.

Желѣ Словака, 79.

Западни Славени и Карлица, 79.

Узор община 102.

Школски Саветинци у Граници, 102.

Преображај школа у Срби, 102.

Нова Словачка Гимназија, 102.

Трошак на школе у Одеси, 103.

Мисионарске школе на Алтаю, 103.

Шарене писальке, 103.

Предлог за унапређењѣ нар. школа у Срби 143.

- Станѣ нар. школе у Славоніи и у Хрватској 157
 Нова Главна Школа 157.
 Из Варадинске крајине 158.
 Учительски испит 158 и 183.
 Приправничке стипендије у војној Граници 158.
 Народне писанке 159 и 222.
 Примери за подражаванѣ 159 и 223.
 Физикалне справе за осн. школу. 182.
 Гимнастика 182.
 Учительи у школ. одборима 182.
 Просба халичкоруских обштина, 183.
 Желѣ учителя у Каслу 183.
 Нове срб. школе 199, 302, 320 и 352.
 Смртни случајеви 240; Свеобшћа скупштина Аустриских учителя у Брину 261; Ческа уч. скупштина 261 и 351; Збор учительица у Бечу 262; Збор словеначких учителя 351; из Угарске (статички подаци о школи) 262; Славјани у Бечу 351; Учительски збор 367 и 384.
 Царска Милост клиру Мукачевске Епархије, 262; Благослов школовања 263; Друштво за васпит, женскија 263; Испити у препарандији 263; Ново мађарско учительиште у Пешти 301; Романске школе у Ерделю 301; Радничка школа уз основу 301; Учительи и наука о земљоделству 302; Прва скупштина Срб. Бањатских учителя 334; Срб. Школе и оскудица на учительима 334; Задушбина 102; Наименованѣ Министра Просвете у Србији 365; Из срб. учительишта 366; Отваранѣ нових школа у Сомбору 366; Више девојчко васпиталиште у Загребу 367; Сиротоваспиталиште у Ужгороду 367; Заводи за нему децу 367; План учења у Бечком Педагогичуму, 383; Позив стручних школских люди у Пешту 399; Средства против телесне казни, 400; Први учит. збор у Срб. Београду 415; Великодушни дар. 415; Закон о нар. Шк. 430; Завештања 80; Прилог на пенз. фонд за учительи у Калачкој надбискупши 80; На знањ 199; Подпора за учительи 262 и 399.
 Новости у журналистици, стр. 23; Лист за народне учительи, 61
 Школски Пријатељ 159; Школа, Лист за учительи, родитељи и децу, 334
 Прилози на фонд Школ. Листа стр. 22; 40; 384 и 431.
 Штипендије за православне ђаке од г. 186%, стр. 222, 263, 351 и 415.
 Поклон школама и учительима стр. 22, 62, 80, 103, 144, 223; 416.
 Упразнија учительска места стр. 40, 62, 104, 144, 160, 184, 200, 224, 240, 264, 280, 302, 320, 335, 352, 363, 400.
 Избор учителя у Сомбору 319.
 Наименовања 22, 40, 183, 240, 302, 367 и 406.
 Јавна благодарност стр. 63, 303, 352, 384, 416 и 449.
 Објаве 63, 184, 200, 264, 304, 336, 363, 384.

